

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrta leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje številke 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak tork zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 14.

V Ptuj v nedeljo dne 7. aprila 1912.

XIII. letnik.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani in 5 slik.

Vstajenje.

Zopet se bližajo dnevi vstajenja, — najglobejše uganke božanske besede, ki je postala meso! Čas vstajenja — v celi naturi se pojavlja to sveto, čisto vstajenje, po katerem je hrepelo srce v ledenih verigah bele zime. Kakor krasna devojka, napol razcevele rože v lasih, prijazni smehljaj na rdečih ustnicah, žametne ude na zlatem vozu, tkanem iz samih solnčnih žarkov, — tako nam prihaja spomlad v deželo. Travniki zelenijo, detelja dviga rdeče glavice proti nebu, zlate trobentice in beli zvončki pozdravljajo oblake, ki plovejo kot barčice po plavem spomladnem nebu... In človeško srce bi zavrisalo nad toli lepote božjega sveta, zapelo bi z mladim škrlatcem v zlati višini in jokalo s slavicem globoko pesen večne ljubezni... Spomlad je tu, mladost, krpekost, spomlad, veselje, solnčnata sreča! Vstajenje po vsem svetu, vstajenje v vseh krajih in na vseh koncih...

In sredi v tej neskončni lepoti stopi pred naš duh blede obraz, s trnjem kronana krvava glava, — in pogansko zverinstvo biča truplo „nacarenskega kralja“, pred katerega revni ziboljki je ležalo troje kraljev na kolenih... Beseda je postala meso in meso je bilo določeno trpljenje, da odreši človeštvo! In kakor prizori največkratne svetovne žaloigre nam stopa trpljenje in učenje, umiranje in vstajenje Božjega sina pred oči! Od poljuba Judeževga pa do vstajenja nam kaže spomlad pot sina Božjega za odrešenje bednih narodov. In vsak vzdih na oljnati gori, vsak udarec biča in vsak sunek vojaške sulice, vsako izdajstvo apostelnev in vsako žalitev Ahasverja čuti verno srce, ki premišljuje v teh spomladanskih dnevih globoke misli velikonočnih praznikov. Neskončna groza prešini dušo krščanskega sveta, ko umre kralj iz Nacareta na križu, ko se raztrga preproga v židovskem tempeljnu, ko se grobovi odpirajo in ko začuje paganski učenjak na morju tajnosti polne besede: Veliki pan je mrtev...

Smrt so ti postavili nasproti, vbogo betlehemske dete, da bi zadušili tvoje nankе o večni ljubezni! Smrt, proti kateri sami niso imeli sredstva in pred katero so v svoji paganski lakozivosti trepetali, — to smrt so zapodili proti Jezusu, da bi za večno zatisnili božjo besedo...

In smrt je došla, mrtvega so vzeli iz križa, položili v naročje solzne Matere dolorosa in pokopali v zastraženo votlino. Že so dvigali paganski farizeji svoje glave, že so triumfirali nad premaganim Jezusom, ki mu že kot dvanajstletnemu dečku v tempeljnu niso mogli odgovorjati. Skrivali so se maloštevilni verniki in jokali za tistimi, ki jim je vendar dal v slovo krasno tolažbo: Jaz sem pri vas do konca vseh dni... A tretji dan je bila smrt prvič in edino krat premagana! Mrtvi Jezus je vstal in zmagal nad smrtjo in kronal večno upanje človeštva. V njegove rane je položil neverjetni Tomaž svoje

roke in pred njim so ležali na kolenih trdosrčni rimski vojaki...

Dan vstajenja, tvoja krasota nam daje vedno nove upe in nade! Od mrtvih je vstala božja beseda in vojaški meči so se nad njo razbili kakor ob gorski skali. Celi svet se je podvrget tej besedi in paganski meči so bili slabši od krščanske ljubezni...

Dan vstajenja! Še vedno trpi človeštvo v neskončni bedi in iz svežo preorane spomladne zemlje se dvigajo nove skrbi in po kotih veličastnih mest se skriva trpljenje. Solze niso posušene, kri še vedno teče, zatiranje vladuje... In v teh lepih dnevih vstajenja se dviga v naših srcih upanje in želja: da pride revnemu človeštvu i na tem svetu novo odrešenje, ki bode posušilo solze in končalo trpljenje... Pozdravljen, ti zaželeni dan vstajenja!

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša 140 **ZEFIRE**
Prokop Skorkovsky in sin
v Ljubljani na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izdelati gospodske obleke.

Cenjeni naročniki!

Začetkom novega četrtertletja se zopet obrčamo do Vas s prošnjo, da nam odbržite zvestobo. Vemo sicer, da nasprotniki z najgršimi sredstvi, s podlo hujskarijo, z izrabljanjem pošene narodne misli in svete katoliške vere proti našemu listu nastopajo. Vemo, da je v nekatereh krajih človek naravnost junak, ako se upa prištevati k stranki

„Štajerca“

ki ima vendar jasni program, odkrito besedo in pošteno obrambo vbogega ljudstva. Gonja nasprotnikov je ravno v zadnjem času zopet posebno hudo divjala, čeprav tega niti ne čutimo. Ljudje so že navajeni, da se po shodih in v cerkvah, v gostilnah in privatnih hišah proti „Štajercu“ z najgorostašnejšimi lažmi nastopa. In ljudje vedo prav dobro, da dela

mного sovražnikov mnogo časti.

V slabo sadje se ovse ne zaletavajo in laž ni imela nikdar tako strastnih nasprotnikov nego resnica. Za nas velja vedno

resnica

in od resnice ne bi odnehali, pa če bi bila vsa bodočnost od nje odvisna. Mi nismo zagovorniki posameznih stanov, ki se mastijo na troške ljudstva. Mi zagovarjamo pravico

vsega ljudstva

in to bomo i zanaprej storili. Kmet, delavec, obrtnik, to so stebri naše politike in na te stanove se mi zanašamo. Psovke nasprotnikov nas ne bodo prestrašile, laž nas ne bode premagala. Kakor doslej, korakali bomo tudi v bodoče naprej!

Prijatelji

ostanite zvesti listu, nabirajte nove naročnike, dajte sosedom list čitati, razširjajte list po kavarnah, gostilnah in pri trgovcih, inzerirajte, kupujte le pri trgovcih, ki inzerirajo v „Štajercu“. — z eno besedo: delajte z nami!

Uljudno prosimo, da se zaostalo naročnino poravnava in da se vsakdo zaveda, da z delom za „Štajerca“ gre roka v roki

delo za ljudstvo.

Uredništvo in upravnništvo
„Štajerca.“

Politični pregled.

Cesar nameraval odstopiti!

Politični boji na Ogrskem postajali so v zadnjem času pod vplivom Košutove stranke in iz nje izhajajočih radikalnih elementov vedno nevarnejše. Gre se za vojno postavo in to vprašanje se seveda celokupne monarhije tiče. V svoji neznanski ošabnosti zahtevajo Madžaroni, da bi se ogrski del armade odčutil skupnosti, da bi se „nacionaliziral“, da bi odpravili skupni armadni jezik itd. Madžari stegajo svoje prste celo v zadeve, ki so v zmislu ustave izključna pravica vladarja samega. Zaradi vseh teh političnih zmešnjav je moral ministerski predsednik Khuen-Hedervary odstopiti, ker se mu ni posrečilo, sestaviti postavodajne večine. Cesar pa je Khuenu zopet poveril to nalogo. Khuenova vlada je sestavila zdaj neko resolucijo, ki sega v pravice cesarja. To resolucijo je moral sivolasi naš vladar seveda odkloniti. Ko je madžarska vlada vkljub temu pri nje vstrajala, je naš cesar v globoki razburjenosti zagrozil, da odstopi in prepusti prestol monarhije svojemu nasledniku. Zdaj šele je ogrska vlada odmaknila svojo resolucijo! Ta slučaj je prvi v tem oziru in ima zato velikansko važnost. Madžaroni so torej dosegli, da je celo neskončna potprežljivost našega cesarja prekipela. Z neverjetno brezobzirnostjo mučijo Madžaroni cesarskega starčka. A vsaka sila do vremena! — Omenjeni prizor med cesarjem in ministrom Khuenom se je glasom natančnih poročil takole vršil:

Cesar je ves razburjen rekel: „Jaz sem bil vedno ustavnega mišljenja. S posebnim veseljem sem napredek in razvitek Ogrske opazoval. Nikdo ni večji prijatelj Ogrske, kakor jaz. Jaz sem že 60 let na prestolu in že 45 let ustavni kralj ogrski. Zdaj pa se hoče naenkrat dotakniti mojih vladarskih pravic. Z nezaupanjem se nastopa proti meni in vzeti se mi hoče svoje vladarske pravice. Če se resolucija ne odstrani, tedaj mi ne preostaja drugega, kot...“ (cesar je menil odstop od prestola in je globo-

ko ganjem mahnil z roko) ... Khuen je prestrašen zaklical: „Veličanstvo, za božjo voljo ...“ A Cesar je mirno odgovoril: „Sedaj ni čas za sentimentalnosti — je že tako! Jaz sem celo zadevo dobro premislil. Meni ne preostaja drugega in Vi morate s tem brez-pogojno računati. Rezolucija mora izginiti iz sveta in sicer prav hitro, drugače je prepozno“ ...

Khuen je potem seveda takoj ustregel cesarjevi želji. Izdalo se je tudi posebno pismo na ogrski narod. Prvič je sprožena misel: kaj bo, kaj bo, ako naš tako vroče ljubljeni cesar zapusti habsburški tron? Ta prizor je na vsak način velepomemben in je napravil tudi v vsej javnosti velikanski vtis!

Sredstvo

za varčenje

so praktične

MAGGI^{JEVE}

kocke

à 5 h

za 1/4 litra

najokusnejše goveje juhe.

Ime MAGGI jamči za skrbno pripravo in izvrstno kakovost. 391

Nesramnosti dra. Verstovškega.

C. k. profesor na nemški gimnaziji v Mariboru, državni in deželni poslanec dr. Verstovšek je pravi vzor pobalinskega politika. Mož se gotovo ne spominja rad svoje ne prelepe preteklosti; saj ve vendar vsak človek, da je dr. Verstovšek prodal svoje nekdanje tako vroče liberalno srce za čisti dobiček, ki ga živi danes kot klerikalni voditelj. To svojo umazano preteklost hoče zdaj prikriti s pobalinskim kričanjem, psovanjem in obrekovanjem. V svojem prvaško-klerikalnem pogumu izrabja pri temu poslančevu imuniteto, kakor storijo to v splošnem le najbolj korumpirani in propadli poslanci naše itak v vsakem oziru nizke zbornice. Resni ljudje so se že trudili, da bi Verstovškega dobrih manir priučili, ali — zamanj. Zato se mu bode moralo pošteno ušesa naviti, da bode njegove pobalinske hujskarije konec.

Cela zadeva z dr. Verstovšekom stoji tako-le:

Zločini v čenstohovskem samostanu.

(Nadaljevanje in konec).

Piotrkov, 6. marca.

Že dokončno dokazilno postopanje je bilo na željo zagovornika Rudnickega zopet v ponedeljek odprt, da se dopolnijo nekatere izpovedbe. Nato je včeraj govoril državni pravdnik.

O zapuščini p. Bonaventure

je izpovedala sestra umrlega, Ana Kulamovičova, da je zahtevala zapuščino od prijorja p. Reimanna, toda zastopnik.

Priča Szymanski, slaščičar v Čenstohovu, je to potrdil in izpovedal, da je v imenu Ane Kulamovičove potem sam zahteval, naj mu prijor izroči denar in drugo zapuščino p. Bonaventure, toda tudi popolnoma brezuspešno. Prijor mu je rekel: „Dobro, dobro, Karlček — toda dal mi ni ničesar.“

Ta čedni in značajni poslanec imel je dne 3. decembra 1910 in dne 7. decembra 1911 v zbornici govore, v katerih je poštene davkoplačevalce in nemške uradnike na nesramni način opsoval. Obenem je sprožil celo vrsto neresnic, obrekovanj, zavijanj in sumničenj. Takrat mu nikdo ni odgovarjal, kajti vsakdo ne mara dotakniti takega človeka, ki menja svoje politično prepričanje kakor srajco. To je njegovega govora ga je sicer v zbornici predsednik k redu poklical in Verstovšek je tudi tak klic k redu glede psovka sprejel. S tem je torej v javni zbornici sam priznal, da je napačno nastopal. Vkljub temu pa izdal je ta značajnejše svoje govore v posebni knjižici, da bi nezavedne svoje klerikalne backe hujskal in begal. Ali ni to vrhunec politične podlosti?

Nemški napredni poslanec Marckhl je vsled tega tudi nastopil. Izdal je „odprto pismo“, ki smo ga tudi v „Štajercu“ objavili. V tem pismu očital je nemški poslanec dr. Verstovšku „neresnice“, „zavijanja“, „sumničenja“ i. t. d. Pečatil je torej dra. Verstovškega v javnosti za lažnika in zahteval, da ga ta toži. Ako bi bil Verstovšek pošten človek in ako bi bil prepričan o resnici svojih trditvev, moral bi poslanca Marckhla tožiti. Tako bi se bilo pred sodnijo dokazalo, kje je resnica in pravica. Ali tega poštenega koraka dr. Verstovšek seveda ni storil. Molčal je raje 3 tedne dolgo. Potem pa je zopet na podlagi imunitete poslanca iz novega v zbornici psoval, lagal in obrekoval. Dokazati ni mogel resnice svojih trditvev, zato je raje naprej lagal.

Poslanec Marckhl je bil vsled tega prisiljen, da v javni seji zbornice dokaže vso lažnjivost tega slovensko-klerikalnega voditelja. Storil je to v daljšem govoru, kateremu naj posnamemo le sledeče važnejše točke:

„Popravljam dejansko, da sem v položaju, dokazati svoje proti Verstovšku naperjene trditve pred sodnijo. Dr. Verstovšek trdi, da sem zato izven ture avanziral, ker sem l. 1895 nekega sedanjega poslanca obsodil (grš se za nekega soc. dem. poslanca, ki ga je Marckhl svoj čas kot sodnik zaradi krive prisege obsodil!) To je največja neresnica, kar jih more biti. Jaz sem avanziral šele pozneje in popolnoma v redu. Verstovšek trdi, da jaz mlade uradnike narodno korumpiram. Vsi uradniki obeh narodnosti mi lahko pričajo, da nisem nikdar ne ustmeno ne pismeno na nobenega uradnika glede rabe jezika vplival. Neresnično je, da % davkarskih uradnikov na spodnjem Štajerskem ne zna slovensko in da nemški „Volksrat“ nemške uradnike nastavlja ter plačuje. Ali ni to velikansko sumničenje in žaljenje? Dr. Verstovšek je trdil, da pravni praktikant Scheffener ne zna slovensko. Res pa je, da je napravil izkušnjo v slovensčini z odliko in da zna celo češko. Verstovšek trdi, da brez ozira nato, ali zna obtoženec nemško ali ne, predsednik in državni pravnik nemško obravnavata in da se v kazenskih zadevah le nemške sodbe izdajajo. To je neresnično, kar se vsakdo lahko sam prepriča. Nadalje trdi Verstovšek, da je v Rogatcu nemški sodnik neko slovensko družbo izzival, ker je slovensko govo-

Zdravniško mnenje.

Dr. Gurbski je v imenu svojih dveh tovarišev izjavil, da je bil umorjeni Václav Macoch napaden v spanju.

Macochova izjava.

Nato se je oglasil p. Damas Macoch, da bi rad še nekaj povedal sodišču. Govoril je tako tiho, da ga je moral predsednik poklicati na stopnice tribune. Za Macochom so stali štirje stražniki. Macoch je nato izjavil:

„Divan sem prinesel v celico s pomočjo Zaloge. Ta je vložil vanjo truplo in jaz sem mu pri tem pomagal. Ko je bilo vse gotovo in truplo zavito, je poklical Zalog drugega samostanskega hlapca Blasikieviča in oba sta odnesla divan van. Blasikievič je vprašal, kaj je v divanu, da je tako težak, toda izvedel ni ničesar o trupu. In še par besed hočem izpregovoriti o Heleni Macochovi. Pripeljal sem se z njo v Varšavo ter ji povedal, da je njen mož odšel v

Am. Res pa je, da so neki slovenski in študenti v nemški gostilni zlasti z „žirak“ klici na Srbijo Nemce izzivali in trav je le sodnik pred tem obvaril, da niso tepeni. Verstovšek trdi, da sta na spodnjem jerskem le dve sodišči za Slovence določeni pa je, da imajo sodniji v Gornemgradu, a n skem, Sevnici, Brežicah, Sv. Lenartu, Šmarje do zadnjega časa tudi Ormožu slovenske lač. stojnike. Nezaslišano sumničenje je, da se ve, očitana neresnična. Verstovšek je nadalje o t da je bil neki obdolženec (Bratuša) na smotit sojen, ker sodnik ni znal slovensko. Res arje da dotični obdolženec zna oba jezika, d sodnik (sedanji državni pravdnik v Ljbl istotako. Bratuša se je sam pred orožn potem pred sodnikom obdolžil umora hčrnan priznanje ponovil je tudi pred porotnim soda r Porotno sodišče je obstajalo iz 3 sodnikov te venske narodnosti, na porotni klopi so bili ko del Slovenci. Vkljub temu, da se mu je o d da bode morda obsojen, je Bratuša svojo go žitev ponovil. Istotako njegova žena, kšlit njen spovednik z najboljšim namenom pa o čal priznanje. (Ves ta slučaj je že davno isor nen, ali Verstovšek laže naprej!) ... arje čas so klerikalci slovenske nike grdo napadali, zdaj napadaj ške ... Jaz sem pripravljen, pošteno krito za svoje trditve resnico dokazati in u grožnja me ne bode vstrašila, da branim ki se tukaj sami braniti ne morejo. Mira puščam zbornici sodbo (živahno prizna ploskanje).“

Tako je nemški poštenu poslanec lažnjivo hujskarijo tega Verstovškega, ka celo lastni slovenski sobratje breznačajn obraz mečejo.

Dr. Verstovšek je zdaj z nost navadni strahopetni lažnik in s ludi za poštene Slovence — obsojeni.

Telegrami.

Lepa naša zmaga.

Hoče, 3. aprila 1912. Danes so se volite v Bohovi. Prvaški nasprotniki peli vse moči, da bi to napredno občino je roke dobili. Vsi farski hujšači so na in gonja je bila velika. A vse zamanj. Pve. čem boju so naši vrli somišljevi vendar na celi črti zmagal izidu volitev prinesli bodemo prihodnj nejšje poročilo. Za danes čestitamo prednim Bohovčanom prav iz srca! Dkdo dejo tako zvesti in trdni možje v Bohovi, še časa ne bode zmagala klerikalna zahrbtnost. Op. ur.)

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 2. aprila. Na Ojaja postaja politični položaj vedno resnejši. Čaga jeva potrpežljivost je prekipela in zato bode bržkone cesar prestolonašne Franca Ferdinand kot svojega namestnika za Budimpešto poslal. Govori se tudi, da

Ameriko. Ko je to slišala, je omedlela. K O zopet zavedla, je jokala ter me pošiljala n d da bi poiskal Václava. Šele tedaj sem j pna resnico. Toda ona mi ni verjela. Ko se aga tem prepričal, je hotela iti na policijo, a je naznani. Jokaje sem jo prosil, naj tega n edil na kar je zahtevala, naj se sam nazna a ven tega ni dosegla, sem ji grozil z revol bi Dajal sem ji denar, toda ona ga ni gemo Helena ni nikdar sama od mene zahten te j narja. Dajal sem ji vse dobrovoljno. i r dei

Izjava p. Olesinskega.

Tudi p. Olesinski je hotel podati a je izjavo, v kateri je rekel: „Macoch je najo meni, da me je videl prihajati iz samobly blagajne. To je popolnoma naravno. Vsa tntu je mogel videti, vsaj sem bil takrat zakr rijo mi je ta posel poveril prijor. Toda nihd Macoch me ni videl, da bi kradel.“

Na to je ob splošnem razburjenju

ustavo za nekaj časa razveljaviti in Khuena za kraljevega komisarja s neomejenimi pravicami določiti. Na vsak način prinesli bodo že prihodnji dnevi prav resne dogodke za Ogrsko.

Rudarji v Trbovljah.

Trbovlje, 1. aprila. Rudarji so sklenili da ne vstopijo v štrak, marveč da sprejmejo raje od družbe dovoljeno 5% no izboljšanje plač. Obenem so stavili na družbo še nove zadržane.

Morska nesreča.

Melbourne, 3. aprila. Parnik „Kooban-na“ se je pri Avstraliji vsled groznega viharja potopil; nikogar in ničesar ni bilo mogoče rešiti. Utonilo je 130 oseb i. s. 80 mornarjev ter 50 potnikov.

Hrvatska v izjemnem stanju.

Zagreb, 3. aprila. Cesar je imenoval bana Cuvaja za kraljevega komisarja na Hrvatskem in v Slavoniji. S tem stoji Hrvatska v izjemnem stanju. Vse zakonodajne in druge pravice so vzete in vsa moč je v komisarjevi roki združena. S tem je odgovorila vlada na brezuspešne poskuse, urediti politične razmere. Ban Cuvaj izdal je takoj oklic na oblastva in narod ter posebna določila glede časopisja, zborovalne pravice in policijstva. Razburjenje po deželi je veliko.

Dopisi.

Bohova pri Mariboru. Lepo mirno smo živeli doslej nemški in slovenski kmetje v Bohovi. Naj so bile katerekoli volitve, vedno je bila zmaga gotova na napredni strani. Nobene hujškarje nismo marali, vse klerikalne hecarje smo zapodili iz naše vasi. O klerikalnih advokatih in farjih nismo hoteli nič čuti. Postal je vse drugače! Že znani Kranjc, ki je več s kajho poznan kakor s cerkvijo, je začel hecati. Potem je prišel kaplan Baznik; ta je šele ta pravil! Pomagata mu tehanit in kaplan Šeško. Za volitve v gmanjsko starešinstvo so se naši črnuhi silovito pripravili. Po noči v hudi temi so imeli neko svoje zborovanje. Pri Jernejčku se jih je zbralo toliko, da je bilo tam bolj črno kot noč. Videli si Baznika, Šeška, suhega Franceljna, grdo gledajočega Stefana, celo iz Maribora je prišel neki hujškar. Pravijo, da je bil povsod Tonetu. Šeškeji in mariborskem hecarju Žebotu pa zatrobimo, da si ne bodemo dolgo te hujškarje dopasti pustili. Po noči mir! Mi ne po-

trebujemo nobenih smrkovih komandantov, ker smo sami dovolj stari in pametni. Jerobov ne maramo, posebno pa takih ne, ki v črni suknji hodijo k nam prepire delati. Naj ostanejo hočki črnubi lepo pri miru v hočkem farovžu, Tone pa v njegovi „špehkamri“, mariborski hujškar Žebot pa v svojem gnezdu. Mi Bohovčani si bomo svoje zadeve že sami uredili! Čez našega „Štajerca“, ki ga vsi ljubimo, si ne pustimo nič reči. Mi ga od dna srca poznamo, da je naš, mi pa njegovi. Pri volitvah pa bodete črnubi tako tepeni, kot vrbova piškalca. Črnubi, marš domu za peč!

(Op. uredn.: Prerokovanje se je že izpolnilo. — pri volitvah so klerikalci grozno propadli in zmaga je naša!)

Polenšak. Dragi „Štajerc“, pri nas je bila dosedaj navada, da smo stariši vprašali otroke, kaka pridiga da je bila in tudi kako krščanski nauk da je bil. Dne 24. t. m. je vprašal oče večih otrok, kak krščanski nauk je bil, otroci so bili vsi tihi; oče zahrlni nad otroki: kaj mi ne boste povedali? Torej najstarejši v strahu reče očetu: ne upamo Vam povedati. Zakaj pa ne? vpraša nadalje po daljšem obotavljanju. Rekel je otrok: Ne vprašajte nas, ker smo druga ne slišali kakor „kurve“! Oče se je prijel za glavo in ni več vprašal ter je tam pri sebi zažugal, da ne pusti več otrok k pridigi in ne k krščanskemu nauku, ker je to pohujšanje otrok. Pri nas je bila tudi poprej navada, da so duhovniki molili za vbove vdove in sirote; tudi so učili, da moramo stare spoštovati. Sedaj je vse drugače. Naš za duhovnika nesposoben Podplatnik pravi, da se stari ljudje „Bogu studijo“ in da so stare žene „grde babe“, za vdove pa bi najbolje po njegovem mnenju bilo, da bi jih na gomači sežgali. Poslušajte, dragi bralci! Tukaj imamo vdovo s tremi malimi otroki in njeno zemljišče obseže 1/4 orala. Ker je uboga vdova s svojimi otroki res zlo v sili, ji je dala teta eno majhno njivo, zraven zapuščeni vinograd in eno jamo, v kateri je bil pesek in šoder; iz tega je še morala plačati 200 kron. Pokojni župnik Valenko pa je nagovoril omenjeno teto, da naj napravi testament, da sme cerkev iz iste jame šoder in pesek jemati, katerega tudi ta vdova ni branila. Ker pa je vdova sirota, da večje ni treba iskati, je prodala šoder iz jame okrajnemu zastopu ptuškemu v starem vinogradu, da je zamogla preživeti sebe in svoje male otroke. Nevredna imena župnik Podplatnik pa ji je prepovedal, da ne sme šodra prodajati in jo je šel tožiti. Dne 28. marca je bila komisija in so ji vzeli star vinograd z jamo vred in sirota je sedaj brez kruha. Torej zadnji grizelj kruha je iztrgal iz ust vboji družini! K čemu da sta zlo delovala ključarja Cvetko in Šamperl; zakaj bi nje vse vest pekla, ako bi jo imeli. Ključar Cvetko je tudi dobil od navedene tete lep travnik, iz katerega bi mogel davati svoji materi „zgovor“; ali ta pobožni ključar je začel tako preklinjati, da je mati morala odstopiti od „zgovora“. Torej pozivljamo pobožnega ključarja, naj on tudi da travnik cerkvi, ker je njegova hčer že toliko prisluzila, da ja ni taki siromak, kakor uboga vdova njegova sestrana. Sedaj pa se je našla oseba prijateljica pokojne tete in teta je ji rekla, da so jo g. Valenko prosili za pesek iz jame in jim je obljubila: saj vendar ne bodo ubogi vdovi veliko škode delali. Torej pogledimo sedaj: ti požrešneži so hoteli vzeti

celo posestvo ter ji zraven povzročili ogromne stroške! To je novodobno krščanstvo!

Farani.

Polenšak. Dragi „Štajerc“, z mojim lastno-ročnim podpisom objavi, kake pridige imamo na Polenšaku. Naš župnik Podplatnik zdaj vedno pridigne o „kurvah“ in „kurvežih“. Tako tudi na Marijin praznik ni tega opustil; pridigal je, da smo vsi brez izjeme, zakonski in ledični „kurve“ in „kurveži“. Dragi „Štajerc“, kaj praviš Ti k temu? Ali ni to pohujšanje nedolžnih otrok? Pridigoval je tudi, da nobena ženska ne more drugače v cerkev, da se po moških „rajša“. Jaz svetujem č. g. Podplatniku, da si on naj to pridigo obdrži za svojega mežnarja, za nas vse druge pa naj da napraviti drotnati spičnati plot, da se bodo ženske po drotni rajšale, ne pa po moških.

Martin Golnar, posestnik v Hlaponcih št. 46.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kako lepe uspehe ima nemška šola, se od dneva do dneva natančneje vidi in tembolj veljava te šole raste, čimbolj jo hočejo njeni nasprotniki zaničevati. Še te nedolžne otroke morajo po časnikihs psovati, ker so si ti otroci med seboj začeli neko igro učiti, katero so hoteli na velikonočni pondeljek predstaviti. Seveda bi poslušalci tudi sami majhni bili, tedaj rečimo bi bila to otročja nedolžna igra. V trgu o tem drugi ni vedel, nego otroci. Kar naenkrat prinese „Straža“ članek, da bodo v posojilničnih prostorih „šulferanjski“ otroci igrali in to ljudje ne smejo dovoliti, ker prostori so vseh udov itd. Tudi drugo psovanje ni izostalo. Ta članek je pod naslovom „od Sv. Antona“. Pisal ga je seveda Antonjevec, ker ja pri Sv. Trojici domačih hujškarjev nimamo; ali žalibog smo jih od vseh vetrov skup dobili, tako da še sedaj nedolžni otroci nimajo več miru. Nam se zdi, da sedaj nekomur v njegovem prostornem stanovanju že predobro gre! Bodemo ga morali na tisto „kamrico“ opominiti... Ali vas tako grozno peče, da šulferanjski otroci sami sebe k učenju spodbujajo, tako da imajo stariši lahko veselje z njimi? Takaj v okolici smo od takih predstav že večkrat kaj slišali in v „Slov. Gosp.“ veliko čitali. Ti igralci niso bili nedolžni otroci. Ravnatelj so bili gospod kaplan, neozjenen učitelj ali pa za silo mladi mežnar. Po vsaki predstavi je „Slov. Gosp.“ vsem igralcem slavo pel, posebno pa Micki ali Aniki, katera je ravno najlepša v fari bila. Gospod kaplan so hoteli večkrat na dom teh deklet se zahvaljevat in dekleta so bila tudi za posebno zahvalo večkrat h kaplanu povabljeni. In nazadnje še piše „Štajerc“, ta ojstra krtača, o tem: „Micka, katera je binkoštni pondeljek Marijo predstavljala, je mati postala.“ Tako so končale navadno te igre. Tedaj „Straža“ in „Slov. Gosp.“ in z njimi ti dopisnik in rešitelj slov. ljudstva in priljubljeni učitelj, piši drugokrat od svojih in kaplanovih pregeh in pusti nedolžne naše šolarje pri miru!

Iz Gaberja pri Celju. Očitna tatvina mladega klerikalca. Prevošček (fjaker) Jožef Jazbinšek iz Gaberja ostavlja je dne 25. marca, na praznik, popoludne svoj voz s konjem pred hišo gospej Ledl v Vojniku, ter šel v gostilno pit; a takoj je skočil mlad človek na voz ter zgine z njim in s konjem. Jazbinšek leti hipoma za njim, pa ga ne more dojeti, kajti tat je mladega, čilega konja neusmiljeno bičal, da je ta kar kolopiral. Ljudje, ki so ga srečavali,

6. maja: Površno sem molil. Strastno sem poljubljal neko ženo. Včeraj sem dvakrat grešil z neko omoženo žensko.

3. junija: Površno sem molil. Strastno poljubljal.

18. junija: Površno sem molil. Včeraj nisem bil pri dveh službah božjih. Skušal sem zapeljati neko omoženo žensko. Včeraj in predvčerajšnjim sem pil.

30. junija: Samo enkrat sem se izpovedal. Maše nisem bral. Grešil sem z bratovo ženo. Poljubljal sem, pil in klet sem. Zvečer pred postom sem bil v gledališču.

5. julija: Površno sem molil. Včeraj sploh nisem molil. Pri božji službi sem bil razmišljen. Včeraj sem pijančeval in pri izpovedanju sem se tresel.

11. julija: Površno sem molil. Pil sem klet sem.

Olesinski in Macoch pred krucifiksom.

Sodni dvor je temu privolil, na kar sta se Macoch in Olesinski postavila pred krucifiks in Olesinski je rekel Macochu v brk:

„Povem ti, zakaj si moril! Umor je bil posledica tvoje tatvine.“

Macoch je pri tem dvigal roke proti križu. Olesinski: On ni vzel denarja iz samostanske blagajnice...

Macoch: Ne bi torej potreboval ključa, če bi kradel v celici p. Bonaventure. Nato je govoril državni pravdnik.

* * *

Da karakterizujejo obtožene menihe, so prebrali na predlog državnega pravdnika Katramowskega odlomke dnevnika patra Starczewskega. Izmed teh odlomkov navajamo: napravilo Verstovška še predrznejšega. Zaradi

p. Olesinski: „P. Bonaventura Gavelčik je imel pod tlami skriven predalček. Tam je shranjeval denar. Imel je tudi svoj ključ od samostanske blagajnice in ključ od vrat. Njegov zaklad, ki ga je imel skritega v tleh, so nekega dne zasledili. Zaklad je kmalu nato izginil in p. Bonaventura je proglasil, da je bil okraden. Koliko je bilo tega denarja, ne vem povedati. Vsi pa vemo, da ga je bilo mnogo. Pred svojo smrtjo me je pozval p. Bonaventura v svojo celico ter mi rekel, da naj izpod divana potegnem skrinjico z denarjem ter skrijem denar v tla. Našel nisem ničesar, in takrat je začel umirajoči vpiti, da je bil okraden. Hotel je, naj se pošlje po policijo. Po njegovi smrti mi je dal Macoch tisoč rubljev ter mi rekel, da je ta denar p. Bonaventure. Obenem me je prosil, naj oddam denar prijorju.“ Nato je Olesinski prosil predsednika sodišča, da sme to povedati Macochu v brk.

se niso mogli prečuditi, zakaj toliko divja! — Jazbinšek najme voz ter z orožnikom stražmeštro, g. Viziakom, takoj tatú zasleduje, ter ga najdeta v osebi Andreja Bkoška v Dramljah pri neki gostilni, kjer je že tudi skušal konja prodati. Ta mladi uzmovce stanuje pri svojih stariših v Gradišah v Škofji vasi, pa se z okrađenim vozom ni proti domu peljal, temveč mimo Celja na Teharje in Dramlje. Oče Miha Bikošek je strastno klerikalen, in tako seveda sin, zatorej zopet nov dokaz: kjer je klerikalstvo, tam cveti vse hudo in nasprotno, pijanstvo itd. V tem slučaju pa ni več tiha tatvina, temveč „ciganski rop“, da pri belem dnevu, na praznik Device Marije, na državni cesti, v sredi trga, v pričó mnogih a neznanjih ljudi, takšno tatvino v vrednosti 700 kron v vsi predrznosti izvrši ter veliko ljudi na cesti srečava; konja pa je tepel in trpinčil, da je bil ves sestradan, zdelan in moker, ko so ga najšli. Pa duhovstvo mu tega ne bode v zlo šteló, vsaj je iz klerikalne hiše, kot takemu je vse dovoljeno. Mariborski zvijači so še celo Macoha, cerkvenega milijonskega tatu in roparja zagovarjali! — in vse vtajiti hoteli, kakor navadno. Samo napreden ne sme biti, ter pravične časnike ne sme brati, potem je vse dobro, sicer pa je vsa milost pri „Bogovih na zemlji“ zgubljena.

Tri krave,

ki dobijo vsak dan Vaccin v krmo, dajo toliko mleka, kakor drugače štiri in ostanejo vedno zdrave in krepke.

Tri svinje

se lahko z isto krmo mastne napravi, katero se rabi drugače za dve, ako se jim da vsak dan nekaj Sulinla. Za one, ki hočejo v svojih hlevih preprečiti vstop bolezni in ki se zanimajo za umstveno živalirejo, naj zahtevajo poudčno knjigo direktno od fabrike 178

Mr. T. Paraskovich,

navojiv. kamorni tifer., Dunaj, VI., Mariahilferstr. 51, poštni predal B 15, ali pa od sledečih depozitarjev: Gradec: Assmann Alois. Poldan: Hans Bergmann. Bruck a. d. M.: Johann Petz. Laški trg: And. Elsbacher. Prevalje: Heiner. Filipovski. Hatzeneder: And. Fritz. Josef Platzner. Maribor: Silvester Fontana jun. Riegersburg: Alois Dunkel. Gab. Koller. Mureck: Anton Preissmuth. Sv. Mohor: Hans Gasser. Seckau: Josef Gmeiner. Neudau: Ferd. Gortan. Burgau: Johann Gortan. Feldbach: Johann Gortan. Frohneiten: Hans Grasnugg. Spittal: Franz Grehmmer. Friedberg: Julius Grill. Leibnitz: Josef Gschier. Wildon: Franz Xaver Haslinger. Spodnji Drauburg: Friedr. Hattenberger. Kirchberg: Josef Höllerl. Velikovec: Johann Kanderl's Witwe & Sohn. Ebiswald: Karl Riesinger. Beljak: Johann Klembas. St. Vid na Glani: Johann Knaus. Mallestij: Josef Koller. Weiz: Josef Kehlhauser. Wies: Ferd. Koller. Celje: Anton Kolenc. Stainz: Ernst Kolmann. Radgona: Anton Korošec. Lafnitz: Franz Krausler. Kriegelsbach: Hans Krawagna. Fürstfeld: Johann Kanhhaus. Mürzzuschlag: A. Laschitz. Voitsberg: Karl Leitner. Ehrenhausen: Anton Ogris. Feldkirchen: Pettech & Jessernigg. Dechantskirchen: Hans Pinter. Kirchdorf: Ottokar Pischelli. Šmarje: Alois Pucher. Ptuj: Josef Podgorelec. Gross-St. Florian: Alois Puntigam. Deutschlandsberg: B. Purkarthofer. St. Ruprecht: Anton Rendsberger. Fehring: Johann Sandhofer. Saxenburg: Vinzenz Sommergerger. Greifenburg: Josef Socher. Kirchberg: Spar- und Konsumverein. Arnoldstein: Alois Schellaneer. Marenberg: Josef Schober. Paternion pri Bistrici: J. Stefaner. Grafendorf: Anton Strobl. Fehring: Fritz Wagner. Mitterdorf: Rudolf Wildner. Kindaerg: Franz Wildner. Knass: Anton Zöhret.

Boj za deco!

Zagrizenost od gotovih prakov nahujksanih ljudi presega že vse meje. To dokazuje sledeči slučaj, ki se je pred kratkim pred sodiščem dogiral.

2. avgusta: Že delj nego tri tedne nisem bil pri spovedi. Pri zadnji spovedi nisem bil odkrit in nisem priznal vseh grehov. Zamolčal sem, da sem grešil z neko omoženo žensko in celo z bratovo ženo.

4. oktobra: Klet sem, toda napil se nisem. V tem stanju sem izpovedoval. V zakristiji sem vzel pest grošev.

S tem smo poglavitne točke iz velike te sodnijske zaloigre objavili. Kakor smo že svoj čas poročali, se je sodba tako-le glasila:

Pater Damas Macoch je bil obsojen zaradi umora, ponarejevanja listin, poneverbe in tatvine na dvanajst let prisilnega dela in dosmrtno deportacije v Sibirijo, Helena Macochova na pet let ječe, pater Oleinski na dvainpol leta ječe, Panko na štiri mesece, Blasikievič na eno leto ječe, Cyganovski na teden dni zapora. Pertkievič je bil oproščen.

Mi gotovo ne spadamo med tiste, ki bi

Že pred leti določila je oblast krojaškega mojstra Georga Pritzl v Gradcu kot jeroba za sedaj 7 letno Terezo Laufer. Pritzl je poštenjak, ki je hotel vkljub svoji lastni revščini otroku boljše bodočnost preskrbeti. Vsled tega dal je otroka k zakonskim Diamant, ki so v vsakem oziru pošteni posestniki v Spodnjem Porčiču v slov. gor., v oskrbo. Da bi se otrok v poznejšem času lažje skozi življenje priboril, naročil je Pritzl, da mora iti v nemško šolo v sv. Lenart.

To pa je seveda klerikalno-prvaške hujksače v Porčiču z občinskim predstojnikom na čelu grozno razburilo. Pričeli so posovati in groziti, tako da je Diamant v bojazni otroka zopet iz nemške šole vzel in v slovensko dal. Ko je Pritzl o temu prvaškem nasilju izvedel, pisal je takoj na nadučitelja Jakoba Kopic na slovenski šoli v sv. Lenartu pismo, v katerem je zahteval, da se otroka všola takoj v nemško šolo, kjer ga hoče on kot postavni jerob nemško vzgojiti. Nadučitelj Kopic pa je bil dovolj nesramen, da je pismo ednostavno prežrl in otroka nadalje protipostavno v svoji — „učilnici“ obdržal.

Ko je Pritzl videl, da na ta način ničesar ne doseže, poslal je začetkom julija lanskega leta svojo ženo v Porčič, da bi otrok nazaj v Gradec pripeljala. Tako je prišla torej mala Tereza v Gradec in je vstopila tam seveda v nemško šolo. Takoj nato pa so nekateri zagriženi prvaki brez vsakega vzroka in brez pravice zahtevali od sodnije, da se Pritzl odstavi kot otrokov jerob, da se otroka zopet zakonskim Diamant odda in v prvaško šolo pošilja. Obenem se je jeroba Pritzl naznanilo, kjer je otroka odpeljal (!). Sodnija je zadevo preiskala. Pritzl je izjavil, da pošlje otroka zopet nazaj k zakonskim Diamant, to pa le pod pogojem, da se bode otroka v nemško šolo pošiljalo. Tako je prišla mala Tereza v oktobru lanskega leta zopet nazaj v Sp. Porčič.

Komaj so imeli prvaki vzboga otroka v svojih krempljih, poslali so ga že zopet v slovensko šolo. Zakonska Diamant sta izjavila, da se ne moreta braniti pred prvaškim nasiljem. Baje je celo občinski predstojnik prepovedal (!), otroka v nemško šolo dati. S kakšno pravico je to storil, to seveda živ krst ne vè.

Zdaj seveda je izgubil tudi Pritzl svojo potrpežljivost. Obrnil se je na nadučitelja Flöry na nemški šoli v sv. Lenartu, ki mu je napravil vlogo na deželni šolski svet, katero je Pritzl podpisal in odposlal. Potom sodnije se je sedaj občinskega predstojnika opozarjalo, naj se ne vtičava v to zadevo in naj takoj otroka iz slovenske šole vzame ter v nemško šolo da. Vkljub temu je otrok v slovenski šoli ostal. Zdaj je spisal nadučitelj Flöry pritožbo, ki jo je podpisal Pritzl in odposlal dež. šolskemu svetu. Obenem je poslal Pritzl svojo ženo v Porčič, da otroka zopet v Gradec spravi. Žena je dobila otroka v slovenski šoli. Ko je nadučitelju naznanila, da bode otroka seboj vzela, rekel ji je prvaški hujksač Kopic, da zato nima pravice; grozil je ta nesramnež celo, da bode pošteno ženo zapreti

zaradi čenstohovskih zločinov obsojali ves duhovniški stan. Ne, prepričani smo, da se nahaja v katoliški duhovščini še mnogo mož, ki so resnično duhovniki in ki se z nami vred zgražajo nad zločini. Klerikalni listi seveda bi najraje vsako napako posameznika zvalili na celo stranko svojih nasprotnikov.

Res je, da je vera vsled škandala v Čenstohovu hudo trpela. Kajti pravoslavni popi imajo zdaj lahko delo pri napadanju katoliške vere med ruskim ljudstvom. In to se mora višji cerkveni oblasti že očitati, da je bila grozovito nemarna in da se skozi leta ni brigala za škandale v tem roparskem klostru.

Vbogo katoliško ljudstvo, kaj je postalo iz tvojih pastirjev! V globoki veri si nosilo svoje krvave krajcarje in jih darovalo čenstohovski Materi Božji, da so jih podli menihi potem zapravljali. Res, tudi na Ruskem bi potrebovali moža, ki bi znal z klostri tako obračunati kakor naš nepozabni kmetski cesar Jožef II.

(Konec).

pustil. Po našem mnenju bi bilo treba šolepobeg takim učiteljem zapreti.

Ta impertinentnež Kopic pa je bil celotaj. predrzen, da je bil celo tako predrzen, kakaj zaradi pritožbe, v kateri se je govorilo o nedejem nasilju, tožil Pritzla in nadučitelja Flöry čutil se je namreč Kopic na svoji „časti žaljenosti. Pred sodnijo se je dokazalo, da sta zakovarjalo Diamant malo Terezo le pod pritiskom prvaških hujksačev v slovenski šoli dala. Prvaški hujksajoči učitelj Kopic vsled tega tožbo izgubil, kajti Priha in Flöry sta bila oproščena.

Ta slučaj je izredno zanimiv. Otroka spravili hujksači v svoje kremplje dobiti in tera namen so postavno in pravico v blato tjerja. Sram jih bodi!

Novice.

Veselo Velikonoč

vsem prijateljem, odjemalcem in sotrudnikom želita.

uredništvo in upravništvo

„Štajerca.“

Odkrita beseda. Stari prijatelj našega

nam piše: Največa in najpogostejša hudoba vseh vrst se nahajajo ravno med hinavami (političnimi) duhovniki in sicer: pretepači, voprisežniki, zapeljivci h krivim prisegam, siljevci in prelomniki volilnih postav, zaporniki nedolžne šolske mladine, nečistniki, pohotljivi možkim spolom, ubijalci, morilci, goljuhi, tani na tisoče in milijone denarja, srebrnine, zlato, biserov, zlahtnih kamenov v romarskih cerkva. itd. A pri vsem tem se zvejo in bliščijo, maziljence, božje namestnike, nedolžne kot Bogove na tem svetu. To je hinavstvo, danes naj omenim le par slučajev, to pa levi ker se delajo črni listi tako pobožni. Evropski 1) Golob, kaplan pri Novi cerkvi pretepal plesu (!) godca tako, da je postal ta do „pohabljenec“ (!) in sedaj skrivajo pretepač samostani ali v farovžih, ako ni všel v Amoy pa „Slov. gospodar“ molči! 2) Župnik Šak iz Črešnjecva pretepal je staro žensko, nam nele sam krivo prisegel, temveč še dve ožrtvi h krivi prisegi poučil in prisilil, ter jo 3, 4 mesece v težko ječo porinil — pa „Slov. gosp.“ ga je še takrat „zagovarjal“! 3) Župnik Cuzek iz Kopanjan na Notranjskem dobil je dni zapora zaradi grozitive pri obč. volitvah vnotako pa se dela pri nas skoraj občno malim izjemkom, in edino s to pomočjo zatejejo, nikdar in nikoli pa po pravici. A „Slov. gospodar“ pa molči, ker samega sebe ne 4) Šlamberger, kaplan v Žetalah, vskruma mnogo šolskih deklet, dobil je dve leti ječe; pa uredniki „Slov. gosp.“ so molčali. 5) Weiglein, prior servitov v Langegu na avstrijskem je 14 letno dekle iz imovine zapeljal; zato je pobegnil, uredniki „Slov. gosp.“ pa molčijo. 6) Šorn, župnik v Belih vodah, mitorski grešnik z možkim ljubečkom „Slov. gosp.“ so ga takrat zagovarjali, se je fari odpovedal. 7) Župnik Cielokovski, Poljskem je veliko denarja ogoljufal, zdaj ga tiralnica. Uredniki „Slov. gosp.“ molčijo. Klerikalni poslanec „Ljudske stranke“ na Ogrskem, je vse vrste hudobije uganil, ko so ga policaji prijeli, je „streljal“ na „Slov. gosp.“ molči. 8) Pater Damas, in njegovi tovariši so bili razuzdanci, pohotljivi, morilci, goljuhi, tatovi na stotisoče in milijone v svojem samostanu in v romarski cerkvi uredniki „Slov. gosp.“, zakaj molčite o tem grozovitem hudodelstvu kot „nemi stanski zidovi“? Vas ni sram!? 10) Franca Anzelm v Nazarijih je dobil zaradi žaljenja več tednov ječe, ali duhovniški sobratje dali denarja in prilike, da je pravočasno v Amoy

pobegnili. Obsodba bodi druge, kakor pridigarji sami razlagajo, a samo da na poslušalce obračajo. Prečastiti gg. misijonarji, povejte vendar, zakaj pa o zgoraj rečenih hudodelstvih niti besede ne črknete, temveč edino le posvetne časopise zato po peklenko oestro napadate in kot besni na prižnici ropotate, ker vaših duhovskih tovarišev hudodelstva nečajo — zamlčati!?

Tudi med klerikalnimi poslanci se nabajajo ljudje s krivimi rokami, ter oderuhi, nevošljivci ubogih kmetov, ki se tem prijatelje hlinijo, pa so le na Dunaji ljubljenci, častilci drugoverskih zalih Judov ali Židinj, s kojima veselo denar zapravljajo, a za ubožca nimajo srca, — pa slepo, nerazodno ljudstvo jim še vedno vse toplo verjame, pa žalibog v svojo nesrečo, propad in pogubo.

Vzorni oficir, ki ima glavo in srce na pravem mestu, je c. in k. hauptmann Rik. Kleinoscheg štajerskega 27. inf. regimenta. On stoji na stališču, da vojaška služba fante ne sme odtujiti kmetškemu stanu. Zato je sam iz lastnega nagiba brez subvencije in podpore vzel zemljišča v najem, kjer izvršuje malo ekonomijo. Poleg tega podučuje 150 moč v najvažnejših panogah kmetijstva. Ljudje ga navdušeno ljubijo in po končani vojaški službi se prav radi zopet h domači grudi vrnejo. Hauptmanu Kleinoschegu podelila je c. k. kmetijska družba za njegove zasluge srebrno medaljo. To je pač redki slučaj, da se je na ta način aktivnega oficirja odlikovalo.

35, 36, 37, 38. V dunajski loteriji se je pretekli teden zgodil redki slučaj. Izžrebane so bile namreč številke 35, 36, 37 in 38. Več kot trideset let se na Dunaju že tak slučaj ni zgodil.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Elektrika in vera. Pijana „Straža“ objavila je zadnjič enkrat nepopisno neumni člančič proti nameravanemu električnemu podjetju na dravskem polju. V članku trdi, da je „duša podjetja“ inženir Spychinger daroval zemljišče za zgradbo protestantske cerkve in pastorjeve hiše v Ptuj, da seje „ljuliko med dobro katoliško ljudstvo“ in da se hoče „električnim potom“ vpletati „lutrsko-vero“. Kolikor besed, toliko neumnih, brezmiselnih laži! Prvič je nesramna, iz trte izvita laž, da bi g. Spychinger dotično posestvo kupil in daroval. Res pa je, da sploh nobenega posestva v Ptuj nima, da ni ničesar daroval, da je bilo društvo za zgradbo protestantske cerkve že davno uresničeno, predno je bil g. Spychinger v Ptuj in da ta inženir sploh nikakor ni prepričan o potrebi zgradbe te cerkve. G. Spychinger je sicer švicarski protestant in se zaradi pijanih pisarjev pri „Straži“ gotovo ne bode vere svoje matere vzeti pustil. Ali Švicarji ravno ne poznajo prav nobenega verskega sovraštva. Dokaz temu je tudi dejstvo, da je žena g. Spychinger dobra katoličanka, ki se zdaj seveda hudo čudi, da hujskajo katoliški farji nezavedno ljudstvo brez vzroka proti njenemu možu. Istotako je njegova svakinja katoličanka. Največ svojega življenja preživel je g. Spychinger tudi med katoličani (tako zlasti v katoliški Italiji). Ta „tujec“ je pričakoval, da bodejo tukajšnji duhovniki istotako tolerantni proti njemu, kakor je on proti ljudem druge vere tolerant. Zato se mora zdaj pač z gnusem obračati od ljudi,

ki stopijo v dotiko s „Stražo“. Po našem mnenju leži nebovpijoče sramotenje katoliške vere v „Stražinem“ članku. Ali se da vera zdaj res že „električnim potom“ vrvati? Ali sme vsak bedasti pobalin vero v politiko vlačiti?... Kar se pa električnega podjetja tiče, kateremu hoče zdaj „Straža“ z verskim hujskanjem škodovati, hvala Bogu ni odvisno od tistih, ki odlagajo svoje pijane neumnosti v „Straži“. Električno podjetje bi le v gospodarskem oziru od katoliških duhovnikov in drugih ljudi izmogočnem slovenskem ljudstvu velikanske dobičke prineslo. Ta pomen elektrike so izpoznali že davno gotovo dobro katoliški Tirolci. Tam na Tirolskem gori že skoraj v vsakem hlevu električna luč in — katoliška vera ne trpi pri tem prav ničesar... Tako bode tudi Štajerska napredovala, kadar bode moderni duh tehnike premagal zakotne temne hujskace.

Vbogi Ozmec! Deželni poslanec in fajmošter Ozmec gotovo ni računal, da bi kdo njegovih duševnih zmognosti hvalil. Mož je „ein simpler Landpfarrer“, kakor ga je imenoval lastni njegov tovariš-poslanec dr. Jankovič. Okoli glavnega gnojišča v sv. Lovrencu na dravskem polju ima Ozmec sicer še precej veljave in presega ga k večjemu še petelin, ki kikirika na gnoju. Ali drugače je Ozmec tih človek, ki ni prav nič kriv, da so ga klerikalci za poslanca izvolili. Mož bi imel tudi najbolj prav, ako bi v izobraženi družbi jezik za zobmi držal. Ali tega ravno noče. On se hoče tudi semtertja pokazati! Tako se je „pokazal“ na glavnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Gradcu. Kakor vse, so hoteli klerikalci tudi ta zbor edino in vedno le gospodarske družbe v svoje politične namene izrabljati. In ker ga že v deželnem zboru ne pustijo govoriti, dovolili so klerikalci Ozmecu zdaj prosto besedo. Ta „simpler Landpfarrer“ je pričel torej govoriti. Malenkostno je, kaj da je govoril in šlo se je tudi za malenkostno zadevo. Pa še tega fajmošter in poslanec Ozmec ni mogel izvršiti. Komaj je usta odprl, ko se je zaslislalo par medklcov in — Ozmec je že zopet sedel. S pomilovalno vrednim obrazom je rekel: „Jaz ne morem naprej, ker se me je motilo...“ Oj ti revče ti, oj ti žalostni gospod ti! Ako pride Ozmec že na takem zborovanju v tako hudo zadrego, potem pač ni čuda, da v zbornici vedno jezik za zobmi drži. Potem pa tudi ni čuda, da njegovi volilci od njega doslej ničesar niso imeli... Ozmec ne more naprej, ker se ga ravno vedno „moti...“ Čestitamo klerikalnim volilcem za tako glasnega, modrega poslanca!

Na Ptujski gori so izvolili Klemenčičevi trabant torej zopet znanega in zloglasnega Topolovca za župana. Zdaj se bahajo po svojih listih in ravno tako farški kakor liberalni listi mu čestitajo. Volilcem, davkoplačevalcem na Ptujski gori seveda nikdo ne čestita in tega tudi storiti ne more. Topolovec je prilezel na županski stolec edino zato, ker so se liberalci a la Klemenčič s klerikalci a la fajmošter združili, čeprav si drugače dan na dan drug drugemu v obraz pljujejo... Sicer pa še nekaj: Topolovec je zopet župan, — dobro! Ali s tem še ni — čist! Mismo Topolovcu celo vrsto lumparij v politiki in napak v gospodarstvu z občinskimi denarjem

očitali ter dokazali. Zato Vas vprašamo, Vi slučajni župan Topolovec, zakaj niste tožili? Zakaj se bojite sodnije? Očitati smo Vam tudi zločinu podobno zlorabo uradne moči. Kaj pravite k temu, Topolovec? Vi ste lahko stokrat župan ali minister, a za nas velja poštenost. Dokler se pred sodnijo ne operete naših dokazanih ali dokazljivih očitanj, toliko časa Vam privoščimo veselje. Le bodite župan, Topolovec, kajti ta čast Vam ne izbriše madeža, ki smo ga Vam mi pritisnili. Tako in — na svidenje!

Posledice obstrukcije slovenskih poslancev v štajerskem deželnem zboru se kažejo vedno občutnejše. Deželni odbor nima več potrebnih denarnih sredstev za potrebna dela pri reguliranju Drave. Zato je vlada razpustila c. k. vodstvo za reguliranje Drave na progi Maribor-Središče. Kakor znano, je tudi že regulacijsko vodstvo v Ptuj razpuščeno. Kaj neki pravijo prvaški poslanci k temu? Ali še vedno ne čutijo svoje zločnosti brezvestnosti, s katero so prizadeli vlogemu ljudstvu tako velikansko gospodarsko škodo?

V občini okolica Celja se je vršila dne 1. aprila volitev občinskega predstojništva. Že pri tej volitvi so se liberalci in klerikalci zlasali in vsa „sloga“ je hipoma po vodi splavala. Prvaški zastopniki so imeli namreč pred volitvijo sestanek, na katerem so sklenili, da bodejo liberalnega advokata dr. Božiča za župana izvolili. A pri volitvi so klerikalci snedli svojo besedo, kakor je to pri ljudeh Benkovičevega kalibra že navada. Vsled tega je prišlo do ožje volitve med nemškimi kandidatom Strendshan in klerikalcem Sušnikom; zadnji je bil končno za župana izvoljen. Tako je torej „narodna“ politika tako daleč privedla, da je prišla največja občina na spodnjem Štajerskem pod žeslo klerikalnega župana. Pri volitvi občinskega predstojništva je hotel dr. Benkovič v svoji nesramni zagriženosti seveda Nemcem vsako pravico vzeti. Močilci bi imel najraje, da bi tudi v predstojništvu sami njegovi mameluki sedeli. Potem bi se seveda gospodarilo z denarjem davkoplačevalcev, kakor znajo ravno slovenski klerikalci gospodariti. A Benko-Cvenkaniču se to ni posrečilo. Izvoljeni so bili vsled tega v občinsko predstojništvo iz 1. razreda: G. Strendshan in Karl Ban (pristaša naše stranke), iz 2. in 3. razreda pa dva prvaška klerikalca in dva liberalca. S tem je bila volitev končana. V občinskem predstojništvu sedijo zdaj možje, ki bodejo pravkom na prste gledali. Škandaloznemu gospodarstvu bode in mora biti konec!

Prvaška smola. Iz Ormoža se poroča, da sta dne 29. marca prignala dva orožnika na sodnijo slovensko-narodnega jurista Franca Polak iz Cerovca. Fant je bil za Slovence tako navdušen, da se je po § 129 zagrešil; bil je namreč v druge fante preveč zaljubljen... Polak je bil v volilnem času najhujši nasprotnik in strastni agitator za Ploja. Politika mu je bila več kot vse drugo. Mi sicer ne mečemo kamenje na stranko, ker se je eden njenih članov zagrešil. Tudi mislimo, da klerikalni listi prav nobenega vzroka nimajo, pljuvati na Polaka. Kajti največ „vitezov § 129“ se vendar med klerikalci nabaja. Spominjamo le na zadnje slučaje v šentlenartskem okraju. Glavna stvar pa je, da prvaška vzgoja v splošnem pospešuje taka nenaravna in protinaravna nagnjenja. Kajti pijančevanje in pohajanje nezrele mladine iz političnih vzrokov ne more ničesar dobrega učiniti. Stariši naj bi na mladino malo ojastrje gledali in pazili. Politiko naj delajo odrasli ljudje, — mladeniči pa naj najprve malo gledajo, da kaj postanejo in kaj pomenijo!

Tečaj za pridelovanje krme se vrši na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru v času od 6. do 11. maja t. l. Natančnejša doročila za sprejem in za pridobitev podpor so razvidna iz inzerata tega vrliga zavoda v današnji številki našega lista.

V Ribnici na Pohorju se vrši dne 10. aprila živinski sejem, na katerega še posebej opozarjamo.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 8. aprila v Spielfeldu, okr. Lipnica. Dne 9. aprila v Šoštanj; v Ljutomeru**;

Gorska železnica.

Der Durchbruch des Jungfrautunnels.

Raz gore „Jungfrau“ v Švici je eden najlepših razgledov na planinski svet. Desetletja je že, odkar je bila sprožena misel, da se zgradi na to goro posebno železnico. Ta misel se pričinja zdaj polagoma uresničavati. Z velikanskimi težavami se gradi to železnico. Zdaj so skončali veliki tunel. Naša slika kaže na desni strani razgled iz odprtine tunela, na levi pa

delavce v tunelu pri delu. Človeški duh in človeško delo premagata pač gore in vode, ja celo globočine in višočine.

v Ormožu (sejem s ščetinarji); na Ptujski (Črni gori*, okr. Ptuj; v Rogatcu (sejem z veliko živino); v Podčetrtnu** okr. Kozje. Dne 10. aprila v Koprivnici*, okr. Kozje; v Ribnici*, okr. Maribor; v Framu*, okr. Maribor; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v mestu Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje. Dne 11. aprila na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); pri Novi Cerkvi**, okr. Celje; v mestu Gradcu (sejem z rogatino). Dne 12. aprila v mestu Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 13. aprila v Dobjem*, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 15. aprila v Arvežu (sejem z drobnico); pri Sv. Janžu pri Sp. Dravogradu**, okr. Slovenji Gradec; v Vojniku*, okr. Celje; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.** Dne 16. aprila v Spielfeldu**, okr. Lipnica; v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinarji). Dne 17. aprila v Kapelah**, okr. Brežice; na Ptuj (sejem s ščetinarji); na Vranskem**; v Imenem (sejem s ščetinarji) okr. Kozje. Dne 18. aprila na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v mestu Gradcu (sejem z rogatino). Dne 19. aprila v mestu Gradcu (sejem z malo klavno živino). Dne 20. aprila v Brežicah (svinjski sejem); pri St. Ilju pri Turjaku**, okr. Slovenji Gradec.

Na občnem zboru c. k. kmetijske družbe so se slovensko-klerikalni udeleženci zopet na čudni način odlikovali. Kakor znano, hočejo klerikalci štajersko deželo raztrgati in zato ponavljajo vedno iz novega svoj neumni klic „Proč od Gradca.“ Ker pa je c. k. kmetijska družba za celo štajersko deželo, bi najraje tudi ta prekoristni zavod razbili. Doma hujskajo klerikalci tudi z največjimi lažmi proti kmetijski družbi. Zvito odvrčajo kmetovalce od te družbe in jim jemljejo raje kronice za klerikalna politična društva. Ali na občni zbor v Gradec pa so klerikalci vkljub temu prišli in so tam hoteli celo rogovoliti. Šli so torej „tja v Gradec“ in zahtevali vse mogoče od družbe. Ali ni to čudno? Seveda so zborovalci takoj videli, da se gre slovenskim klerikalcem edino za politiko v družbi. In zato so se jim le smejali. Vrli gospodar Girstmayr iz Maribora jim je zopet enkrat resnico v lice povedal. Ker so klerikalci toliko o gospodarskem delu kričali in toliko od družbe zahtevali, rekel jim je ta odkriti mož edinstavno, da naj klerikalni poslanci v deželnem zboru delajo, ne pa protiljudsko in brezvestno obstrukcijo uganjajo. Prav je imel! Na shodih teče klerikalcem med iz ust, kadar zatrjujejo ljudstvu svojo ljubezen. V deželnem zboru pa prodajajo ti možici lenobo ter preprečijo celo delo drugih poslancev. To je dvojezičnost in licemerstvo najhujše vrste. Ali klerikalec in hinavec sta itak enakovredna pojma... O zboru kmetijske družbe bomo pa sicer še obširneje govorili.

Tečaj za zelenjavo. Na tako uspešno delujoči sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru se vrši v času od 6. do 8. maja podučni tečaj za kulturo in porabo važnejših vrst zelenjave. Natančnejša določila so razvidna iz inzerata v današnji številki našega lista.

Požarna bramba v Ptuj imela je p. k. svoj letni občni zbor pod predsedstvom načelnika g. podžupana Stendte. Iz poročila je posneti, da je imelo društvo v preteklem letu (42. društveno leto) 56 izvršujočih, 204 podpornih in 2 častna člana. Obdržalo je 2 glavna zborovanja, 17 vaj in se udeležilo tudi gasilniških priredil v Bukovcih, Ormožu, Mariboru, Gradcu, Školi itd. Dohodkov je imelo društvo 2029 K 58 h, aktivnega premoženja pa ima čez 13.471 K. V novo vodstvo so bili izvoljeni sledeči gospodje: Joh. Stendte (Hauptmann); Hans Stendte in Karl Reisinger (Zugsführer); Fr. Kukowez (Zeugwart); Koss, Omuletz, Kodella, Nekola, Fian in Dasch (Rottführer). Občni zbor je dokazal, da je ptujski požarna bramba naravnost izborna in vsa čast gre vodstvu, zlasti pa neumornemu načelniku Stendteju.

V gledišču obkraden je bila v Mariboru igralka Ida Bayer. Neznani tat ji je ukradel zlato uro.

Z britvijo prerezal si je vrat v samoumornilnem namenu delavec Martin Kolobar v „Preboldu.“ Težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Tatvina. Piše se nam: Neka potepuhinja

baje Marija Mlinarič iz Ogrske se je priklatila v Libanje in prenočila pri Barbari Müller. V zahvalo je Barbari Müller pokradla službeno knjigo, eno svetlo plavo obleko in več druge obleke. Tatvica je male, šibke rasti in govori slovensko, madžarsko in nemško.

Pobalinstvo. Piše se nam: Slabe družinske razmere so navedle do tega, da je Johan Grandošek, posestnik iz Ragonice, na sumu, da bi Jožefa Brumeniu, obč. predstojniku v Ragonici, čez 40 mladih lepih sadnih dreves na pol prerezal. Koliko je na tem resničnega, bode sodnija dognala, ker je dotični že pod ključem.

Z nožem smrtonovarno ranjen je bil v pretepu delavec Karl Vrbeč v Slov. Bistrici. Prepeljali so ga takoj v graško bolnišnico.

Savinja je v zadnjih dneh vsled dežja hudo narasla. V Braslovcah in okolici je voda mnogo od flosarjev pripravljenega lesa vzela. Lastniki flosov imajo za 10.000 K škode. Pri Laškem so iz vode lesa za 5.000 K potegnili. Baje so nekateri ta les za se obdržali, zakar so jih oškodovani flosarji seveda sodniji naznanili.

Za dekleta. V Rogatcu sta se zaradi dekleta skregala fanta Anton Čajžek in Miha Plavčak. Ko je prvi s svojim dekletom domu šel, zasledoval ga je Plavčak. Ali Čajžek je vzel poleno in je Plavčaka pobil na tla. Plavčak je na glavi težko ranjen in tudi leva roka mu je zlomljena. Kaj vse ljubezen stori...

Svinjar. V Mariboru so zaprli bivšega arhitekta Antona Černe, ker je zlorabil nekega 11 letnega dekleta.

Požig. Nekdo je zažgal skladišče za mrvo Attemsove graščine v Slov. Bistrici. K sreči so mimo idoč ljudje oženj pravočasno opazili in zadušili.

Zaprl so v Mariboru trgovca Paula Sturm iz Nemškega, ki ga zasleduje sodnija v Mainzu zaradi poverjenj.

Veliki vlomi. V noči od 27. na 28. marca so neznani tatovi v Pristovi v mariborskem okraju pri 12 posestnikih vlomili. Pokradli so vina, obleke in orodja za skupno 800 kron.

Ogenj. V Svetini pri Celju je pričelo goreti v svinjaku posestnika Gunzeka; ogenj ni vpepel samo hlev, marveč tudi poleg stoječo hišo. Vsled pomanjkanja vode se ni moglo ničesar rešiti. Škoda znaša 2000 K, posestnik je pa le za 700 K zavarovan.

Nezgoda. V okolici Radgone padlo je na konjskega mešetarja težko železo. Zlomilo mu je 5 ran in se ga je takoj v tukajšno bolnico odpeljalo.

Huda klofuta. V prepiru dal je mlinar Pauscher v Sv. Duhu-Loče dekl. Frančiški Eppich tako hudo klofuto, da ji je baje mrenica v ušesih počila.

Železniški ropar Dušan Svetanovič sedi zdaj vendar pod ključem. Te dni so ga vklenjenega okrožni sodniji v Celju izročili. Svetanovič je bil načelnik roparske družbe, ki je zlasti na progi Zidanmost-Zagreb mnogo zločinov izvršila.

Iz Koroškega.

Državnozborna volitev v okraju Beljak.

Skupni napredni kandidat je deželni poslanec mesta Beljak

profesor dr. Hans Angerer.

Delujte z vsemi močmi na izvolitvi tega vrlega zastopnika ljudskih pravic! Dr. Angerer je sin koroškega kmeta, ki je imel vedno vroče srce za ljudstvo. Treba je, da vsakdo deluje in vsakdo voli, kajti gre se za vsak glas.

Vsi na delo!

Prvaške-slovenski hujskaci, ki bi radi iz Koroške to napravili, kar so napravili iz vboje Kranjske, so se zopet enkrat grozovito opekli in osmešili. Kakor znano, je svoj čas cesarska vlada „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ razpustila, ker je to od advokata dra. Brejca peljano društvo brez ozira na postavbo svoja pravila prekoračilo in na lastno pest „ljudsko štetje“ vprizorilo. Takrat je „Š-Mir“ z nepopisno surovostjo napadel deželnega predsednika. Prvaki so pljuvali

ogelj in žveplo in so menda v svoji davosti mislili, da bode cesar deželnega pravekar zaradi pobožnega dra. Brejca napodil in njegovi enakovredni pomagači so se veliko reklamo obrnili na državno sodišče tam proti razpustu svojega društva vložit tožbo. To pritožbo prvaških hujsk državná sodnija kratkoma zavrnila odklonila. Sodnija pravi, da je bila popolnoma opravičena, omenjeno nepodružstvo razpustiti. Ministerstvo za notranje sicer razpust društva ni potrdilo, to je društvo le posvarilo, ali Brejčeva pritožba vendar ni utemeljena. Zdjaj bode seveda čez državno sodnijo kričal in lagaj kaj mu to pomaga? Postava velja za za poštene Korošce in tudi za tiste slohujskake, ki škilijo čez srbsko mejo in lepo koroško deželo raztrgati. Koroško se pač ne bode dalo nikdar od ljudi nahkizen so privranci iz Kranjske in katerih zen do Slovencev obstoja zgolj iz prekspenzarjev ter računov!

Obsojeni volilni slepar. Deželna Celovcu obsodila je svoj čas Mateja W. 50 K globe, ker je ta glasovnice dveh volki ne znata pisati, proti njuni volji z orglarja Grafenauerja izpolnil. Ta slovenski volilni goljuf je imel celo predzasej proti obsodbi pritožil. Ali najvišje je vrglo pritožbo v koš. S takimi goljufi bil Grafenauer izvoljen. Bogvè, ali ga sram?

Zmaga v Rožeku. Kakor smo že pisali, so naši vrli koroški somišljeniki pri zadnjih volitvah v Rožeku v vseh treh okrajih zmagali. Prvaški nasprotniki so sicer vložili tožbo, a ta je bila popolnoma nevtemeljena. To je oblast vsled tega zavrgla. Dne 27. se je vršila volitev občinskega predstojnika. Za župana je bil izvoljen g. Martin Kos. Za prvega svetovalca g. dr. Jul. Tobis. Za drugega g. Anton Vernold in za tretjega Fr. Seidl. V krajni šolski svet pa so izvoljeni gg. dr. Rob. Baumgartner, Tschek in Joh. Kullnig.

Odlikovan učitelj. V Metnitzu je bil učitelj g. Peter Hartmair za 40 letno službo s častno medaljo odlikovan. Čestitke!

Ruden (Požar). Piše se nam: Dne 27. marca pričelo je iz neznane vzroka dogoriti p. d. Kasperlu v občini Grutschau. Zgorela je hiša z gospodarskim poslopjem, tremu delu vrle požarne brambe iz Rudna izbornim vodstvom g. Fel. Pleschintschke njegovega namestnika g. Andr. Grössl posrečilo, da se je vsa sosedna poslopja po 3½ urnem težkem delu bil je oženj ziran in, zapustivši stražo, so gasilci oddali živino in premičnino se je rešilo. Zanimivo kako so neko brejo svinjo s pomočjo svojih velbanega hleva sredi v ognju rešili. Mogoče pomagali tudi c. k. orožniki iz Rudna, takoj došli. Zahvaliti se je tudi gospej hofer, ki je takoj vkljub težavni poti svojo iz polja vzela in na razpolago dala. Pri škoda je deloma z zavarovanjem krita.

V vodo skočila je v Celovcu v samomnem namenu neka 16 letna učenka. Adjunkt je skočil za njo in jo je s težkim trudom rešil. Vzrok poizkušene samomora ni znan.

Kaznovana hebamka. Zaradi raznih vedanih zaved so v Beljaku hebamki Anzi vzel pravico, izvrševati svojo obrt.

Ubil je v gospodarskem poslopu pri splošno priljubljenega posestnika Angerer lici Gattaringa.

Požar. Pogorelo je gospodarsko poslopje hiša posestnika Filipa Pacher v Niederdelu. Ljudje so komaj svoje življenje rešili. V dehištvu in 4 koze ter 1 svinja je pogorelo. Škoda je velika.

Rop. V Fischeringu je iztrgal hlapec Šarf svojemu tovarišu Walachu uro iz rok z njo pobegnul. Ljudem, ki so ga zasledovali, grozil z nožem. Orožniki so nasilneza zapeli.

Težko potovanje. V železniškem voz vožnjo od Spittala porodila je neka deklica. V postaji Ossiach so jo izročili zdravniški pomoči.

Stekli pes, ki je ugriznil v Spodnjem

burgu več oseb in o katerem smo že v zadnji številki poročali, je bil lastnina župnika Volčiča v Breznu na Štajerskem. Ugriznil je tudi posestnika Okrogelnik v Gegentalu, ki pa je to zamolčal, dokler ga niso bolečine prisilile, obrniti se do zdravnika. Oblast je napravila vse korake, da se bolezen ne razširi.

Konja mučil in neusmiljeno pretepaval je v Spodnjem Drauburgu trgovec Trettenbein. Naznanili so ga sodniji.

Vlemlil je neznani tat pri krčmarju Lachou-niz v Prevalju. Ukradel je denarja za več kot 900 kron in mnogo drugih predmetov.

Veliki požar. V hiši kmeta Runda v Rogainu je nastal ogenj. Kmalu so plamena 8 poslopij prišla in je vseh 8 zgorelo. Posestnik je bil pri rešitnem delu hudo opečen. Škode je za 50.000 kron; nasproti tej škodi stoji le zavarovalnina 15.000 K.

Po svetu.

Blazna šala. V Pragi je dobil neki krojač telegram, da je njegova na deželi živeča mati umrla. Istotako je dobila mati telegram, da je njen sin umrl. Oba sta se podala na potovanje. Ko je krojač svojo mati na kolodvoru opazil, ko je hotel ravno vstopiti, je nesrečno zblaznel.

Obupana mati. V Budjevicah padel je neki šolar tako nesrečno, da je na prizadetih ranah umrl. Njegova mati je postala vsled tega tako žalostna, da je sebe in svoja dva manjša otroka zastrupila.

Surovi mož. V Tachlowitzu je neki krčmar svojo ženo vedno mučil in pretepaval. V obupanju je žena zdaj sebi in svojim otrokom vrat prerezala.

Blazen je neki Turos v Parizu. Umril je namreč neko 17 letno dekle. Pred sodnijo je izjavil, da je imel že davno željo, mlado žensko mogo jesti. Zdravniki so izpoznali, da je Turos duševno bolan.

Vojaško maščevanje. V kasarni mesta Osterode ustrelil je vojak Enersleben na dvoristi svojega hauptmana in potem sam sebe. Vrak leži baje v tem, da je bil umorjeni oficir v službi jako strog.

11letni morilec. V mestu Untilov na Ruskem ustrelil je neki 11letni deček svojega domačega učitelja. Zadnji je imel z dečkovo materjo ljubavno razmerje.

Cela občina pogorela. Občina Troztana na Ogrskem je popolnoma pogorela. Skupaj je zgorelo okoli 300 hiš, med njimi filijalki dveh bank, sodnija, kloster, cerkev, pošta itd. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Tudi ena oseba je zgorela, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Škode je za 1½ milijona kron.

MOJA STARA

Iskušajo me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-perd-lijilino-mlečno milo od tvrde Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Na kak način se da zboljšati naša živinoreja?

Dobro pognojeni travnik daje najcenejšo, najzanesljivejšo in najboljšo krmo, zato naj poskrbi vsak kmetalec-zivinorec najprej za to, da svoje travnike primerno zboljša. Poskrbi naj, da močvirne travnike izsuši in te, kakor vse druge, razumno gnoji. Kdor prej navedeno opnša, kaj nikar ne toži, ako mu živinoreja res toliko ne donša, kolikor bi mu lahko, če bi bilo obilo piče na razpolago. Nikakor ne pretiravam, če trdim, da je prvi in neobhodno potreben pogoj uspešne živinoreje ta, da prideluje kmetovalec na svojem posestvu mnogo dobre krme. To pa je možno le tedaj, če se travniki primerno oskrbujejo in gnoje.

Najboljše in najcenejše gnojilo za travnike je na vsak način dober mešanec ali kompost. Povsod, kjer zadostno gnoje s kompostom, vidimo samo dobre, sočne rastline na travnikih. V nekaterih krajih menijo še vedno, da zadostuje popolnoma, če se gnoje travniki s samo gnojnicjo, ter da se dobi tem potom od njih največji dohodek. Res je sicer, da se pridelava s takim gnojenjem prav veliko piče ali dobara ni in ne ugaja živini. Če primerjamo pičo, ki se je pridelala na travnikih, pognojnih z gnojnicjo, z ono, ki se je zadobila na travnikih, pognojnih s kompostom, zapazimo takoj, da prva zaostaja za drugo glede dobrote. Pokažejo se namreč na travnikih, ki so bili pogojeni s samo gnojnicjo, namesto dobrih, sladkih trav, samo bujno rastoče listnate rastline, kakor ločnice, močvirska sita, preslica in celo strupeni pasji peteršilj, dočim dobre trave, detelje in graščice popolnoma izginjejo. Marsikateri poljedelec misli, da so se

zaplodile te slabe rastline vsled tega, ker se niso travniki spomladl popasli. Toda to mnenje je napačno. Da so se prejinavene slabe rastline zaplodile po travnikih, krivo je edino le enostransko gnojenje t. j. uporaba same gnojnice. Najboljši dokaz za to, da je moja trditve resnična, so nam travniki, ki se gnoje s Tomasovo žlindro ali pa superfosfatom in s kajnitom ali pa kalijemo soljo. Na vseh s takimi gnojili pogojenih travnikih opazimo, da izpodirajo razne detelje in graščice kisle trave. Gnoj-nica je na mestu le na takih travnikih, katerih zemlja ni pretežka, sicer pa naj se uporablja tudi na teh le z vodo stanjšana ali pa nestanjšana ob deževnem vremenu. Poleg komposta pa ugaajo travnikom najbolj takšna gnojila, ki vsebujejo kali in fosforno kislino.

Če se travnik pognoji s kompostem ali pa z umetnimi gnojili, naj se potem povečje z brano in sicer podolgi in počez in če le mogoče tudi še posevno. Z branje se spravi gnoj v grivo, travnik se zravna in razdrobe se zemelne kepe, ki leže slučajno po ruši. Zraven tega se zrahljajo tla, izpuli se mah vsled česar prihaja potem zrak lahko do travnih korenin, kar je zelo važno.

Če ni dovolj komposta za pognojevanje travnika, uporabljajo naj se pa umetna gnojila. Pred par leti še se je mislilo, da zadostuje, če se pognoje travniki samo s fosforinimi in kalijevnatimi gnojili, ali tako mnenje je napačno. Če se pognoje travniki leto za letom samo s prejinavedenima umetnima gnojiloma, postane travna ruša kmalu jako redka, ker razne detelje in graščice travo premagajo. Kdor hoče imeti gosto rušo, gnojiti mora travnike včasih tudi z gnojnicjo ali pa z umetnimi duševnatimi gnojili. Duševnata gnojila se uporabijo lahko obenem s kalijevnatimi in fosforinimi gnojili. Za gnojenje travnikov v jeseni se vzame na vsak ha travnika približno 500 kg Tomasove žlindre in 500 kg kajnita, a poleg tega naj se raztrosi in sicer šele spomladl 100 kg čilskega solitra. Če se gnoji šele spomladl, potem naj se vzame za vsak ha traonika 500 kg superfosfata, 150 kg 40% kalijeve soli in 100 kg čilskega solitra.

Ravno tako dobro ali še celo boljše se obnese gnojenje, če se gnoje travniki nekaj let zaporedoma in sicer vsako drugo leto s Tomaževo žlindro in kajnitom, drugače pa z gnojnicjo ali pa kakim duševnatim umetnim gnojilom. S takim gnojenjem nadomestimo popolnoma vse one snovi, ki so se vzele travniku s pridelkom.

Travnikom pa tudi zelo vgaja, če se pognoje vsako toliko časa izdatno tudi z apnom. Če je zemlja sama na sebi apnena, potem ni treba gnojiti z apnom, ali pa vsaj ne s celo množino apna, katero smo odtegnili travniku s košnjo.

Če se uporablja za gnojenje travnikov kajnit, naj se raztopi najkasneje februarja meseca, ker vpliva to gnojilo pri poznejši uporabi lahko neugodno na travniške rastline, zlasti če nastopi suša. Da se pa prejinaveden ne pripeti, naj se uporabi za gnojenje pomladansko gnojenje namesto kajnita 40% kalijeve soli.

Priporočamo toraj našim kmetovalcem, naj se že vendar enkrat poprimajo pravilnega gnojenja travnikov, kajti živinoreja se zboljša le, če se prideluje na travnikih dovolj piče za živino.

Scott'ova emulzija

vsebuje v popolnoma lahko prebavljivi obliki v utrjenje šibkih kostij in za rast zob potrebne snovi. To razjasni tako splošno rabo Scott'ove emulzije od strani gospodov zdravnikov v

otroški praksi,

ako se hoče doseči trajno utrjenje šibkih kosti. Otroci vzamejo dobro okusno Scott'ovo emulzijo z veseljem, jo prebavijo dobro in dobijo ravne, lepe ude.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scott'ovo emulzijo. Znamka „Scott“ je, ki je že 35 let vpeljana in ki jamči za dobroto ter vpliv. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

Gospodarske.

Kako preprečiti glodanje lesa. Ako imajo prečiti v želodcu preveč kisline, skušajo si jo odpraviti s tem, da glodajo les. Vsled tega ogledajo v svinjaku korita, vrata itd. Obglodavanje pa precej puste, ako se jim primeša med krmo nekoliko stolčene krede ali pa klajnega apna.

Gnojilca vpliva jako dobro na ozelenelne rastline, a preden se uporabi za polivanje, se jo mora močno zrežati z vodo. Z gnojnicjo naj se poliva le ob deževnem ali vsaj oblačnem vremenu. Zelo mokro zemljo ali pa s snegom pokrito je treba polivati z manj ali celo nič zrejšano gnojnicjo. Če se namerava politi z njo zelene rastline, naj se jo z vodo stanjša in pusti nato najmanj en dan, ter šele nato uporabi, ker drugače rastline osmadi.

Pepel dober gnoj breskavam. Če pognojiš breskavam z lesnim pepelom, jim to jako hasne in pospeši celo okusnost sadu. Posameznemu drevesu pa ne daj več nego 1 liter lesnega pepela in gnoji s tem v pozni

jeseni ali pa po zimi. Ne gnoji pa redno vsako leto s pepelom, ampak eno leto da, drugo zopet ne itd.

Kako naj se ravna z zmrazjenimi rastlinami. Mnogokrat se prigodi, da zmrazne cvetlice v sobi ali drugi shrambi vsled hitre premembe topline na prostem. Zato pa ni še treba misliti, da so uže popolnoma ukončane, kajti stanični sok, kateri provzroči, ko zmrazne, da končajo, zmrazne šele pri jako nizki toplini. Seveda končajo zmraznjene rastline, ako jih kar naenkrat preneseš v toplo sobo. Zato nesi jih raje v tak prostor, katerega toplota je ravno nad ničlo. Pa tudi škropljenje z mrzlo vodo pripomaga, da se polagoma odtajajo.

S čim bomo gnojili krompirju? Krompir potrebuje mnogo redilnih snovi za popolen razvoj, posebno pa kalija; zato je treba močno pognojiti. Navadno se gnoji krompir s hlevskim gnojem sa nim, vendar se priporoča, naj se dodaja hlevskemu gnoju še umetna gnojila, ker potrebuje krompir lahko raztopae in hitro učinkujoče redilne snovi. Gnojenje krompirja s hlevskim gnojem v zvezi z umetnimi gnojili se jako dobro izplača. Ako se gnoji krompirju s hlevskim gnojem, se priporoča vzeti obenem na vsak ha površine še po 100—200 kg 40% kalijeve soli, 180 kg superfosfata in 100 kg čilskega solitra. Če se hočejo uporabiti za gnojenje samo umetna gnojila, potem se priporoča, vzeti za vsak ha površine 250 kg 40% kalijeve soli, 400 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra. Za lahke zemlje, naj se vzame več kalijeve soli (do 300 kg), za težke pa več superfosfata (do 400 kg). Kalijeva sol in superfosfat naj se drug z drugim zmešata, nato raztrosita in podorjeta, čilski solitar naj se pa raztrosi pred pletvijo kar povrhu, krompir nato opleve in osuje.

Loterijske številke.

Gradec, dne 30. marca: 49, 38, 48, 1, 37.
Trst, dne 23. marca: 83, 70, 12, 74, 77.

K velikonočnim dnevom priporoča iztoč naturnih vin 285

J. Kräber, Ptuj,

Allerheiligengasse 13.

novi vino 72 vin.
novi ljutomerski risling 80 „
staro zavrečko vino 80 „
sveži sadni mošt 32 „

V nedeljo je iztoč zaprt.

15—16 letna

služkinja,

ki zna nekaj nemško, sprejme se pri dobri oskrbi takoj k 2 osebama na Bregu pri Ptuj, vila „Rosa.“ 286

Ogljarji

za trajno službo in prav dobro plačilo se takoj sprejmejo. Ponudbe in vprašanja je nasloviti na: Oskrbništvo grajščine „Hammer“ pošta Ptujška gora na Štajerskem. 290

Krojač,

dober in priden delavec, sprejme se takoj pri prostem stanovanju. Josef Presker, trgovec, Zreče pri Konjicah. 289

Dva močna učenca

katera se hočeta pekarje učiti, naj pošljeta naslov na Leopolda vech, parna pekarija Andritz bei Graz. 288

Malo posestvo 284

pol ure od mesta Celje se takoj proda. Obstoji iz hiše, svinjski hlev in preša, en oral zemlje s sadonosnikom, vinogradom in njivo, vse prav rodovitno. — Več se izve pri F. Gratschner, Celje, Grazergasse Nr. 6. 284

Viničar 271

z večimi delavskimi močmi se sprejme pri Simonu Hutter v Ptuj. 271

Aparat za valiti 273

(Brutapparat)
K 45— vali boljše kot vsaka kolkja. Zastonj na poizkušnjo. G. Mücke, Pottendorf štev. 166 pri Danaju. 273

Mizarski učenec 287

se takoj sprejme pri Antonu Bratschitsch, stavljeni in po-hištni mizar, Celje, Haupt-platz 17. 287

Vi najdete

z rešenjem iznajdateljskih nalog najboljšo pot k blagostanju.

Gratis-raspološitev po družbi za izrab. patentov Fr. Heim-bach & Co., Cöln a. Rh. 280

Tiskal: W. Blanke y Ptro